

tribuna | ALBERT AIXALÀ. Director de la Fundació Rafael Campalans

Llibertat (d'elecció) i igualtat d'oportunitats

No hi pot haver llibertat real ni igualtat possible sense responsabilitat individual. Per fer viable l'estat del benestar calia evitar l'extensió d'una cultura de la dependència que desincentivi els individus

Des de fa un mes es parla molt de la conferència que Artur Mas va pronunciar el 21 de novembre al Palau de Congressos de Catalunya. Per contra, es comenta molt poc o gairebé gens la Conferència Nacional que va celebrar el PSC els dies 19 i 20 de novembre en el mateix espai i, molt especialment, el discurs del conseller Antoni Castells en l'acte de clausura. Aquesta conferència, impulsada per Ernest Maragall amb la voluntat de promoure una reflexió sobre el futur de l'estat del benestar a Catalunya, va posar èmfasi en la necessitat de reformar i reforçar l'estat del benestar per tal de donar resposta als nous reptes generats pels canvis socials i demogràfics. Es va parlar de llibertat i coresponsabilitat, però també d'igualtat i de justícia, d'eficiència i de qualitat. Característiques d'una política de benestar que, de fet, ja s'ha començat a aplicar i que té com a principal referent la nova llei de serveis socials.

La ponència marc de la conferència aprovada pel ple després de dos dies de debats aposta per incrementar la produc-

tivitat del sector públic, dotant-lo d'una major flexibilitat, per tal de donar resposta a les noves demandes de serveis a través d'una major pluralitat en l'oferta i augmentant la capacitat d'elecció de la ciutadania. És a dir, es proposa una reforma que tingui com a objectiu convertir els ciutadans en l'eix central del sistema de serveis de l'estat del benestar.

El document, en definitiva, deixa ben clar que resulta imprescindible avançar en polítiques de reforma i consolidació de l'estat del benestar basades en la possibilitat d'elecció dels serveis i la forma en què aquests són prestats; la consolidació del finançament públic i el paper dels usuaris en el sosteniment de determinats serveis; i la col·laboració externa dels agents socials, especialment empresaris i sindicats. Ara bé, garantint que tothom tingui accés als serveis bàsics de benestar independentment de la seva renda, és a dir, garantint l'equitat en l'accés i la qualitat del servei. I aquesta és, precisament, la diferència entre el model exposat per Artur Mas i el projecte dels socialistes catalans que va defensar el conseller Castells en

la clausura de la Conferència Nacional del PSC.

Mas equipara la prestació de serveis de benestar per part de l'Estat amb la manca de llibertat dels individus per triar els serveis, i associa la capacitat d'elecció amb la privatització i desregulació en la prestació dels principals serveis de benestar.

Amb aquest exercici obvia que com més elevada sigui la diversitat en la provisió dels serveis, més exigent haurà de ser la regulació dels organismes públics per garantir l'equitat.

Per als socialistes, en canvi, l'objectiu de l'estat del benestar és la garantia de la llibertat i de la igualtat i, per tant, ni la llibertat ni la igualtat es poden oblidar en la renovació que ha d'afrontar el nostre sistema de benestar. La llibertat suposa confiança en els individus, en la iniciativa privada i empresarial per a la construcció de l'estat del benestar, alhora que la igualtat suposa que els poders públics garanteixin uns serveis de benestar bàsics i universals de qualitat per tal d'evitar el sorgiment d'una doble xarxa de serveis amb

diferents nivells de prestacions.

Ara bé, no hi pot haver llibertat real ni igualtat possible sense responsabilitat individual. I és per això que el discurs del conseller Castells deixava ben clar que per tal de fer possible la viabilitat de l'estat del benestar calia evitar l'extensió d'una cultura de la dependència que desincentivi els individus. Els models, doncs, semblen ben definits.

Del discurs d'Artur Mas es desprèn una concepció molt individualista del sistema de benestar que posa èmfasi no només en el dret a escollir sinó en la importància de la iniciativa privada en la prestació dels serveis. La intervenció d'Antoni Castells, per contra, reconeix el valor de la llibertat individual i de la iniciativa privada, però posa èmfasi en el dret a la igualtat d'oportunitats, com a objectiu fonamental de l'estat del benestar. No té sentit, doncs, contraposar llibertat (d'elecció) amb igualtat (d'oportunitats) perquè només si garantim plenament la igualtat d'oportunitats, la llibertat d'elecció serà una opció real per al conjunt dels ciutadans.

en sísis | JORDI SOLER

l'escaire | MIQUEL PAIROLÍ

Viureu cent anys

La notícia més típica de cada 1 de gener és la dels primers nadons nascuts a l'any nou. També en aquesta qüestió encara és vigent la divisió provincial i per això es parla dels nascuts a Barcelona, Tarragona, Lleida i Girona. A les províncies els van canviar el nom. Ara en comptes de *província* en diuen *demarcació*, però continuem tenint-les al cap, encara més que les comarques, en molts aspectes. Com cada any, les ràdios i les televisions del dia 1 i els diaris del dia 2 parlaven d'aquestes criatures. En una informació radiofònica vam sentir un detall formidable. Es veu que el redactor volia allargar la notícia o completar-la d'una manera escaient i així, després de dir el nom dels quatre nounats, va afegir que aquestes criatures, segons les conclusions d'un congrés de medicina de la longevitat i de l'antienvelliment que es va celebrar no fa gaire, tindran una esperança de vida de cent anys i que els seus fills fàcilment podran arribar als cent vint. Són coses que provoquen una certa esga-

L'entrada en vigor de la legislació contra el consum de tabac en públic ha donat a aquest gener un toc especial.

rriança. I encara més sentides un primer de gener. Costa decidir si aquesta esperança de vida de cent anys o de cent vint és una benedicció o una condemna, una notícia exultant o apocalíptica. El locutor, aparentment, no tenia cap d'aquests dubtes. Per a ell la cosa era clara i esperançadora, netament positiva i favorable. Arribar a cent anys o a cent vint: una meravella, una joia. Llarga vida al Cèsar. *Que Dios guarde a usted muchos años*, que diu el llenguatge burocràtic espanyol en una de les seves fórmules reverencials i servils. Aquests primers dies de l'any vivim en una atmosfera d'optimisme sanitari. L'entrada en vigor de la legislació contra el consum de tabac en públic ha contribuït a expandir un ambient esportiu, de vida sana i airejada. Res de fum ni de *whisky*. Gimnàstica, verdures, aire pur. El locutor semblava emocionat per aquesta perspectiva impressionant. Cent anys menjant compostos vitamínics, fent fúting i bevent aigua del Pirineu, embotellada per una multinacional. Un gran futur, sens dubte.